

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСНОВИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ»

Мова навчання – українська

Шифр та найменування галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Код та найменування спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітньо-професійна програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Ступінь вищої освіти бакалавр

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

« 04 » 04 2024 р. протокол № 2

Реєстраційний номер в навчальному відділі

К 08-21

1. Загальна інформація

Кафедра:

[Технології м'яса, риби і морепродуктів](#)

Викладач:

Патюков Сергій Дмитрович,
доцент кафедри технології
м'яса, риби і морепродуктів,
кандидат технічних наук, доцент

[Профайл](#)

Контакти:

тел: +38 (096) 748-90-89

e-mail: spatyukov@gmail.com

Освітній компонент викладається на 2 курсі у 3 семестрі

Кількість: кредитів – 3; годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні	лабораторні
денна	34	14	20	—
заочна	14	6	8	—
Самостійна робота, годин	Денна - 56		Заочна – 76	

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Предметом вивчення освітнього компоненту «Основи ветеринарної медицини» є захворювання сільськогосподарських тварин та птиці, шляхи зараження, способи запобігання розповсюдження захворювання тварин та передачі вірусів, бактерій та гельмінтів до людини через продукти забою або шляхом контактування з живими тваринами.

Знання основ ветеринарної медицини дозволяє спеціалісту-твариннику правильно уявити свою повсякденну роль у профілактиці хвороб під час організації та ведення технології тваринництва. Тільки на основі цілком здорового поголів'я тварин у господарствах можна успішно вести племінну та іншу тваринницьку роботу, а також добиватися високої продуктивності.

Освітній компонент «Основи ветеринарної медицини» пов'язана з такими освітніми компонентами, як «Анатомія, фізіологія та гістологія», «Розведення і генетика сільськогосподарських тварин і птиці», «Біологія з основами зоології та морфології», «Технічна мікробіологія», «Фізика і хімія м'ясної сировини», «Хімія і фізика молочної сировини», «Технологія кормів з основами кормовиробництва», «Біобезпека і радіобіологія».

3. Мета освітнього компоненту

Метою викладання освітнього компоненту «Основи ветеринарної медицини» є ознайомлення майбутніх бакалаврів з напрямку технології виробництва і переробки продукції тваринництва з питаннями забезпечення безпечності продукції, що виробляється, надати інформацію щодо ризиків як біогенного походження (мікробного, гельмінтного та інших), так і техногенного походження (кормові та харчові добавки, умови вирощування, технологічні агенти та інше), і, таким чином, запобігти випуску продукції, яка може спричинити шкоду для споживачів, персоналу тваринницьких ферм та підприємств переробної промисловості, а також запобігти поширенню захворюваності серед тварин.

Завдання дисципліни:

- формування у здобувачів розуміння того, що головним аспектом виробництва тваринницької продукції є її безпечність, яка є передумовою випуску якісної продукції;
- ознайомлення з основними джерелами ризику, які мають місце на тваринницьких фермах та підприємствах переробної промисловості;
- вивчення видів мікроорганізмів та гельмінтів, які можуть міститися в організмі забійних тварин та переходити до харчових продуктів і становити, таким чином, небезпеку для здоров'я споживачів, виробничого персоналу тваринницьких фермах та підприємствах харчової промисловості або для поголів'я тварин;
- вивчення методів проведення технологічних процесів, які попереджають ризик захворювання людей або тварин;
- ознайомлення з характером впливу кормових та харчових добавок та технологічних агентів на організм тварини та людини;
- ознайомлення з методами проведення ветеринарно-санітарних заходів на тваринницьких фермах та підприємствах харчової промисловості.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «**Основи ветеринарної медицини**» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені у [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва](#) та [освітньо-професійній програмі «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК 4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1 Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

СК 13 Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Програмні результати навчання:

ПРН 17 Розробляти і ефективно управляти технологічними процесами переробки продукції тваринництва.

ПРН 16 Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН 19 Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.

ПРН 21 Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту
Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1: <i>Основи ветеринарної медицини при виробництві і переробці продукції тваринництва</i>			
1	Предмет і зміст освітньої компоненти основи ветеринарної медицини. Вітчизняне законодавство з питань ветеринарної медицини. Організація роботи служби ветеринарної медицини у господарствах усіх форм власності для ефективного управління технологічними процесами переробки продукції тваринництва	2	0,5
2	Організаційні заходи з виконання профілактичних протиепізоотичних заходів, заходів щодо ліквідації заразних та незаразних хвороб при виробництві і переробці продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу	2	0,5
3	Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин і птиці вірусної етіології. Етіологія, епізоотологічні дані, патогенез, лікування, профілактика, способи запобігання.	2	1
4	Інфекційні хвороби сільськогосподарських тварин і птиці бактеріальної етіології. Етіологія, епізоотологічні дані, патогенез, симптоми, лікування, профілактика, способи запобігання.	2	1
5	Біологічна безпека на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва. Харчові отруєння.	2	1
6	Ветеринарна хірургія. Кастрація самців сільськогосподарських тварин. Захворювання кінцівок. Захворювання шкіри.	2	1
7	Ветеринарно-санітарні заходи на тваринницьких фермах та підприємствах з переробки тваринницької продукції.	2	1
Всього за ОК:		14	6

Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Класифікація захворювань тварин за ступенем ризику для людини	4	2
2.	Нормована годівля тварин. Оцінка стану здоров'я тварин і ветеринарне благополуччя	4	-
3.	Вимоги ветеринарної медицини при первинній переробці ВРХ. Контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства.	4	2
4.	Проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.	4	2
5.	Переробка умовно придатного м'яса з використанням науково-обґрунтованих технологій	4	2
Всього за ОК:		20	8

5.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Імунітет. Види імунітету. Вакцини: способи отримання, механізм дії, побічні ефекти.	14	20
2	Фізичні, хімічні та біологічні фактори, які використовують для дезінфекції, дезінсекції та дезінвазії на фермах та харчових підприємствах.	14	20
3	Відмінності між інфекційними та інвазійними захворюваннями	14	18
4	Вимушений забій тварин. Причини, способи проведення, поводження з отриманими продуктами забою.	14	18
Всього за ОК:		56	76

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи; тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Змістовний модуль 1. Основи ветеринарної медицини при виробництві і переробці продукції тваринництва		
Лекційний курс*	6	6
Практичні роботи*	50	40
Самостійна робота (опрацювання лекційного матеріалу)*	12	22
Тестування*	32	32
Всього	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перерахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Лекційний курс

(для денної та заочної форми навчання в межах одного змістовного модуля)

5,4 –6,0 бали	Лекційний курс відвідано / відпрацьовано повністю (є конспект, нотатки), надані повні обґрунтовані відповіді на запитання /експрес-контроль	відмінно
4,4 - 5,3 балів	Лекційний курс відвідано / відпрацьовано повністю, у відповідях на запитання / експрес-контролі допущені неточності	дуже добре
3,6 – 4,3 балів	Лекційний курс відвідано/відпрацьовано не повністю з поважних причин, але здобувач опрацював лекційний матеріал, виконав конспект лекцій, у відповідях на запитання / експрес контролю допущені помилки	добре
2,1 – 3,5 балів	Лекційний курс відвідано/відпрацьовано не повністю, відповіді задовільні, у відповідях на запитання/експрес-контролі допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Лекційний курс не відпрацьовано/відвідано, на запитання/експрес-контролі надані незадовільні відповіді	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи для денної та заочної форм навчання)

9,0 - 10 балів	Практична робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,0 - 8,9 балів	Практична робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
7,0 – 7,9 балів	Практична робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
4,2 – 6,9 балів	Практична робота відпрацьована, відповіді задовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-4,1 балів	Практична робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота

(для денної та заочної форми навчання в межах одного змістовного модуля)

Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Характеристика виконання	Оцінка
10,5 – 12,0 балів	19,2 – 32,0 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,8 – 10,4 балів	16,1 – 19,1 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
7,2 – 8,7 балів	13,2 – 16,0 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
4,2 – 7,1 балів	7,7 – 13,1 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 4,1 балів	0 – 7,6 балів	Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування

(для денної та заочної форми навчання в межах одного змістовного модуля)

28,8-32,0	90 – 100 % правильних відповідей	відмінно
23,7 -28,7	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
19,2 – 23,6	60 – 73% правильних відповідей	добре
11,2 – 19,1	35 – 59 % правильних відповідей	достатньо
0 – 11,1	0 – 34 % правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: виконання лабораторних дослідів з наступних захистом результатів досліджень.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), реферування, конспектування.

8. Інформаційні ресурси

Базові

1. **Віннікова, Людмила Георгіївна.** Основи птахівництва та переробки птиці [Текст] / Л. Г. Віннікова, Н. М. Поварова, О. В. Синиця ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Навч. вид. — Київ : Освіта України, 2020. — 216 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1414759>
2. **Віннікова, Людмила Григорівна.** Безпечність і якість м'ясних продуктів в сучасних та майбутніх технологіях [Текст] : монографія / Л. Г. Віннікова. — Київ : Освіта України, 2021. — 148 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1790457>
3. **М. Мардар, Н. Поварова, О. Тіглова, Н. Ткаченко.** Поліпшення навичок з лабораторної практики у фахівців агро-продовольчого сектору Східної Європи (Ag-Lab). Лабораторна практика [Електронний ресурс] : посібник. Під заг. ред. М. Клопич, Т. Іщенко ; [; Одес. нац. акад. харч. технологій]. — 2020. — 412 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1872842>
4. **Г. В. Проваторов, В. І. Ладика, Л. В. Бондарчук та ін.** Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин [Текст] : довідник : навч. посіб. / ; за ред. В. О. Проваторова. — Суми : Унів. кн., 2019. — 489 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1625154>
5. **Угнівенко, Анатолій Миколайович** М'ясне скотарство [Електронний ресурс] : підручник / А. М. Угнівенко, О. І. Колісник, Н. В. Кос ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України — Київ, 2020. — 536 с <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2187741>
6. **Біологія великої рогатої худоби м'ясних порід** [Електронний ресурс] : монографія / А. М. Угнівенко, О. І. Колісник, Т. А. Антонюк та ін. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — Київ, 2020. — 608 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2208964>

Додаткові:

1. **Пешук, Людмила Василівна.** Основи тваринництва і ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясних продуктів [Текст] : підручник / Л. В. Пешук ; Нац. ун-т харч. технологій. — Київ : ЦУЛ, 2011. — 400 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cnv.BibRecord.71137>
2. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва [Текст] : підручник / О. М. Якубчак, В. І. Хоменко, С. Д. Мельничук, В. М. Ковбасенко. — Вид. 2-ге, випр., допов. — Київ : БІОПРОМ, 2005. — 800 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cnv.BibRecord.29355>
3. Ветеринарно-санітарна експертиза харчових продуктів в Україні. Законодавчі та нормативні документи ветеринарної медицини. Доповнення 2003 р [Текст] : збірник / упоряд.: Н.Р. Крутяк, В.С. Тимошенко; за заг. ред. В.Л. Іванова. — Львів : Леонорм-Стандарт, 2004. — 304 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cnv.BibRecord.70122>
4. **Ковбасенко, Володимир Мойсійович.** Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва [Текст] : в 2 т. : навч. посіб. Т. 1 / В. М. Ковбасенко ; рец. Л. Г. Віннікова. — Київ : Інкос, 2005. — 416 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cnv.BibRecord.30135>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

ПІДПИСАНО

(підпис)

Сергій ПАТЮКОВ

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Технології м'яса, риби і морепродуктів»

Протокол від « 19 » _____ 03 _____ 2024 р. № 14

В.о. зав. кафедри

ПІДПИСАНО

Тетяна ШАРАХМАТОВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва професор кафедри технології молока, олійно-жирових продуктів та індустрії краси

ПІДПИСАНО

Наталія ТКАЧЕНКО